

MESURA DE GOVERN D'ECONOMIA DE LES CURES I TREBALLADORES DE LA LLAR

Barcelona, 13 de desembre de 2018

1. Justificació

El treball de la llar i les cures constitueix un sector laboral que s'associa a l'àmbit de la reproducció, atribuït històricament a les dones. Inclou una sèrie de tasques relacionades amb la cura i el manteniment de la vida de les persones que no han estat considerades treball i que s'han concebut al marge i deslligades dels processos productius. Amb tot, la feina que duen a terme les persones treballadores de les cures i de la llar resulta fonamental en el sosteniment de l'economia i la reproducció de la vida ja que és central a les situacions de criança, dependència i envelliment. És doncs, de vital importància, la dignificació i sensibilització en l'àmbit del treball de la llar i la cura de les persones. Un dels grans reptes de l'economia de les cures és contribuir a treure la cura de la reclusió i la invisibilitat històricament patida en l'àmbit familiar, a deslligar-la de la idea que és una cosa pròpia de les dones a les llars i/o de sectors laborals precaritzats, i a polititzar-la i construir-la com un fenomen objecte d'intervenció pública i d'acció social i econòmica.

En aquest marc, doncs, el treball de la llar i de cures remunerat ha estat i continua essent un sector precaritzat, especialment desregulat, amb un nivell de protecció inferior a la resta de sectors, sotmès a condicions salarials i laborals clarament discriminatòries i amb un índex d'informalitat molt elevat. Aquesta situació acostuma a ser molt més dura en el cas de les treballadores que s'allotgen en la mateixa casa en què treballen, anomenades *internes*. En tant que règim laboral, segons el Reial Decret 1620/2011,¹ al treball de la llar se li atorga un tractament diferencial: es troba dins el "Règim General de la Seguretat Social" però amb un "Sistema especial para empleados de hogar" amb menors drets que la resta d'àmbits, entre els quals es compten la limitació en les prestacions d'atur, de maternitat i en les pensions contributives. Tot i alguns avenços, el Reial Decret 1620/2011 no ha acabat ni de lluny amb la discriminació legal que pateixen les treballadores de la llar. L'any 2011, l'Organització Internacional del Treball (OIT) va aprovar el "Conveni 189 sobre el treball decent per a les treballadores i treballadores domèstics". El conveni, que encara avui no ha ratificat l'Estat espanyol, insta els països signants a "assegurar que els treballadors domèstics tinguin condicions no menys favorables que les condicions aplicables als treballadors en general amb respecte a la protecció de la seguretat social".

El sector laboral de la cura es caracteritza per una profunda feminització i una presència molt significativa de dones migrades, així com per l'alta precarietat laboral que pateixen les treballadores, la qual obeeix, d'una manera directa o indirecta, a la legislació vigent. D'una banda, es tracta d'un sector amb una presència d'economia submergida molt significativa, raó per la qual les treballadores de la llar, en molts casos, no tenen cap tipus de protecció social. L'economia submergida ve motivada, en part, per la llei d'estrangeria, que genera situacions de vulneració dels drets de les treballadores d'origen migrant. La situació de vulnerabilitat en què es troba aquest col·lectiu pot donar lloc a situacions d'abús i d'acceptació de condicions

¹ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2011-17975>

laborals que no responen a un treball digne i just. D'altra banda, fins i tot quan la relació laboral està regularitzada, la legislació del sector impedeix que les persones que s'hi dediquen puguin tenir accés a drets laborals tan bàsics com la prestació per desocupació, entre d'altres.

El **Districte de Sarrià – Sant Gervasi** compta amb la renda familiar més elevada de Barcelona, és el tercer districte amb més població infantil, presenta la major densitat d'escoles de tot Europa i alhora compta amb una alta tendència a l'envelliment. S'hi troben, doncs, dos dels sectors de població que requereixen més cures, i per tot plegat és un dels districtes de la ciutat que acull més treballadores de les llars. Per això i per l'actuació de Districte, és molt important incidir no només en els drets de les treballadores de la llar, sinó en la part contractant, aquella que té el deure legal de dotar d'obligacions concretes la persona que treballa a la seva llar. En aquest sentit, aquesta mesura vol posar èmfasi especial en la **coresponsabilitat** de dos dels actors implicats en aquesta situació de precarietat i desregularització, i això implica remarcar els drets i deures de cada part, la de les persones treballadores de la llar i la de les persones que les contracten.

2. Antecedents i marc programàtic

Amb la voluntat de concebre el projecte de forma integrada amb altres iniciatives, a continuació s'emmarca o es relaciona amb actuacions de **diferents instruments programàtics de l'Ajuntament de Barcelona**:

Instrument programàtic	Actuació
<i>Estratègia contra la feminització pobresa i de la precarietat a Barcelona 2016-2024</i>	<p>16. Creació d'un programa d'emprenedoria social i solidària per a dones que treballen en els sectors més feminitzats i precaris (neteja, comerç i atenció a persones) o bé es troben en situació d'atur. Aquest servei ha d'oferir assessorament, formació, accés al crèdit i acompanyament per a la creació de cooperatives o associacions (de cura o amb altres finalitats) que permetin a les dones accedir a un treball digne, estable i regulat.</p> <p>17. Per tal de combatre la irregularitat laboral i la precarietat en l'àmbit de les cures i facilitar la creació de cooperatives de cura a la ciutat, mediació entre les persones usuàries d'aquests serveis i les cooperatives per fomentar aquesta demanda en lloc de recórrer a l'economia submergida. I contractació de les cooperatives mitjançant xecs servei.</p> <p>60. Reforç de l'atenció psicològica amb perspectiva de gènere a les dones cuidadores principals.</p> <p>71. Facilitació d'espais de trobada i dotació d'eines a les dones treballadores de les llars i del sector del turisme per donar suport a la seva autoorganització i defensa dels seus drets.</p>

*Mesura de Govern per una
Democratització de la Cura
2017-2020*

18. Realització d'un estudi sobre la situació de les persones treballadores de la llar cuidadores en el mercat informal a Barcelona, que inclogui l'anàlisi del règim d'interines i la vulneració que aquest règim promou de drets laborals bàsics.

24. Campanya de sensibilització adreçada a les persones i famílies que contracten serveis de cura de persones i de la llar via mercat instant-les a regularitzar i formalitzar el vincle laboral amb les treballadores contractades mitjançant contracte escrit i l'entrega de nòmines i a respectar els seus drets laborals i socials.

31. Elaboració d'una estratègia de suport a les persones i /o famílies que cuiden persones malaltes i o dependents.

32. Ampliació de grups de suport des dels serveis socials i sanitaris adreçats a persones cuidadores, reforç als grups d'ajuda mútua (GAM) que impulsen les entitats adreçats a les persones cuidadores i persones afectades, donant a conèixer la *Guia pràctica per al treball grupal amb persones cuidadores*.

33. Tallers específics i espais de trobada que promoguin la xarxa relacional i comunitària de suport per a persones cuidadores d'origen migrant.

35. Creació d'un Espai d'Informació i Recursos per a la Cura de referència a la ciutat.

49. Elaboració d'una guia que desenvolupi metodologies per fer efectiu i real l'accés de totes les persones a l'espai de cures de referència de ciutat, posant especial atenció a la singularitat (entre d'altres, del tipus de famílies, origen, edat, diversitat funcional, etc.).

*Programa d'Actuació del
Districte (PAD) del Districte
de Sarrià-Sant Gervasi 2016-
2019*

1.4. Equitat de gènere i diversitat sexual (...).

- Crear mecanismes d'assessorament per a les treballadores domèstiques i promoure que les agències de col·locació els garanteixin els drets socials i laborals.

Propostes per a la dignificació i sensibilització en l'àmbit del treball de la llar i la cura de les persones (Consell Municipal d'Immigració de Barcelona, 2017)

33. Reforçar l'assessorament jurídic en estrangeria en l'acompanyament laboral en casos de treball a la llar, tant des dels serveis públics (SAIER, Barcelona Activa...) com per part dels agents privats (sindicats, XESAJE...).

35. Informar i assessorar sobre drets laborals, sobre opcions de regularització i sobre l'alternativa del cooperativisme des de l'Espai d'Informació i Recursos per a la Cura, espai de referència a la ciutat contemplat a la Mesura de Govern de democratització de la cura de les persones.

50. Realitzar campanyes i diferents accions de sensibilització de la societat (famílies, empreses, administracions...) perquè es respectin els drets de les persones contractades i per donar visibilitat a la centralitat en el sistema econòmic (en coordinació amb la Mesura de Govern per una democratització de la cura).

54. Realitzar un estudi sobre la situació de les persones treballadores de la llar cuidadores en el mercat informal a Barcelona, que inclogui l'anàlisi del règim d'interines i la vulneració que aquest règim promou de drets laborals bàsics.

62. Realitzar campanyes d'informació a les persones treballadores de la llar sobre drets i riscos laborals, recursos i serveis disponibles. Informar i difondre material, estratègies i eines sobre la prevenció de riscos laborals, per millorar l'autoprotecció, les autocures i el coneixement de pràctiques que millorin les condicions de salut laboral.

Punts de Defensa dels drets Laborals (Barcelona Activa)

Des de 2017 la Direcció operativa de desenvolupament de Barcelona Activa està organitzant Punts de Defensa dels Drets Laborals a diferents districtes de la Ciutat (Ciutat Vella, Nou Barris i Sants – Montjuïc).

El primer dels punts va ser el de Ciutat Vella. Tot i que s'adreça prioritàriament als veïns i veïnes d'aquest districte i a totes les persones que hi treballen al Districte, persones que viuen i treballen a altres barris i ciutats poden ser igualment ateses, especialment els primers mesos de posada en marxa del nou recurs. Igualment, s'atendrà qualsevol tipus de problemàtica sobre drets laborals, si bé el Punt neix amb la inquietud d'observar especialment els sectors de l'oci nocturn, el turisme i la restauració, per una banda, i l'economia de les cures i el treball domèstic per l'altra.

Cuidem qui ens cuida Guia de contractació i recomanacions per un treball just de provisió de les cures i de suport a la llar.

Pla per la Justícia de Gènere (2016-2020) Primera política municipal de la ciutat de Barcelona que apunta a la redistribució de les tasques domèstiques i de cura, emfasitzant la necessitat de fer sostenible la cura en l'àmbit privat i redistribuir-la cap a l'àmbit públic i comunitari. Al seu torn, el pla situa la vida quotidiana al centre de l'acció política municipal i estableix l'objectiu de garantir bones condicions de vida per a totes les persones a partir del reconeixement i la valoració de tots els treballs necessaris per a la subsistència, la reproducció i el benestar de la població.

Així mateix, cal tenir presents aquestes altres estratègies d'àmbit de ciutat:

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva és també rellevant per a la política de cures. Aquest és l'espai d'acció conjunta entre institucions i organitzacions de la ciutat que treballen per construir una Barcelona més inclusiva i amb més qualitat de vida per a totes les persones. En el marc de l'Acord hi trobem experiències, com la Xarxa pel Suport a les Famílies Cuidadores (XSFC), que són fonamentals per recollir l'experiència que la ciutat de Barcelona aglutina al voltant de la democratització de la provisió i la recepció de cura.

Pel que fa a la defensa dels drets de les persones que treballen en l'àmbit del treball de la llar i de cura, *l'Estratègia per l'Ocupació de Barcelona (2016-2020)* és també un espai de treball fonamental. Aquí es desenvolupa una estratègia global per afavorir l'ocupació de qualitat, des d'una perspectiva de gènere, consensuada amb el conjunt d'agents socioeconòmics que operen a la ciutat, amb l'objectiu de construir un nou model d'ocupació per a Barcelona que sigui més just i cohesionat socialment i territorialment.

En aquest context, els esmentats *Punts de Defensa dels Drets Laborals* són una iniciativa impulsada per l'Ajuntament de Barcelona en col·laboració amb la Xarxa de Treball de la Llar Just (Coordinadora Anem per Feina, Asociación Mujeres Latinas Sin Fronteras, Fundació Mambré, Centre Social Maria Immaculada, Coordinadora d'Entitats del Poble-sec, Pla d'Acollida Poble-sec per a tothom, Lloc de la Dona, Associació de Treballadors/es Familiars de Catalunya), la Taula de defensa dels drets de les treballadores de la llar, neteja i cura de persones (Libélulas, Mujeres Pa'lante, Mujeres Migrantes y Diversas, Sindillar/Sindihogar) el Consell Municipal d'Immigració de Barcelona. Un treball que es fa en xarxa i suport de les organitzacions sindicals (CCOO i UGT) així com de les entitats sociolaborals dels barris i districtes on es troben aquests els Punts de Defensa.

Finalment, i fent part de la voluntat del govern de transformar el paradigma econòmic en l'àmbit local, el *Pla d'Impuls de l'Economia Social i Solidària (2016 – 2019)* estableix 6 línies de treball que donen resposta als objectius de promoure i reforçar l'economia social i solidària des de la mirada transversal del gènere i de la integració social.

2.1. Actuacions en marxa al Districte que alineades amb la Mesura de Govern per una Democratització de la Cura

Al Districte ja s'estan desenvolupant accions enfocades a la democratització de la cura. En aquest mandat, el projecte **Radars**, iniciat al Districte el 2011 i que promou una xarxa comunitària per abordar la solitud no volguda de les persones grans, s'ha estès a tots els barris de la trama urbana de Sarrià - Sant Gervasi. També s'ha posat en marxa el projecte Vincles, que, través de la tecnologia i del suport d'equips de dinamització social, vol reforçar les relacions socials de les persones grans que se senten soles i millorar el seu benestar.

El Districte està duent a terme així mateix un projecte conjunt amb el Teatre de Sarrià i persones en residències de gent gran. Aquesta iniciativa s'adreça als usuaris de les residències de gent gran, als usuaris del Projecte Radars Sarrià-Sant Gervasi i a totes les persones grans del barri que compleixin els requisits. L'objectiu és promoure la inclusió, l'arrelament al territori i la reducció del sentiment de solitud no volguda de totes les persones grans del Districte, facilitant-los l'assistència als espais culturals de proximitat, en concret, a una selecció de la programació d'espectacles al Teatre de Sarrià.

Sarrià - Sant Gervasi disposa a més de dos **espais familiars** (el de Vil·la Urània i el Petit Drac), un servei orientat a les famílies amb infants menors de 3 anys. Són espais de jocs i relació, on els infants poden explorar i relacionar-se entre ells i amb els adults, i on les famílies poden compartir la seva experiència d'educar i fer créixer els seus fills i filles.

Finalment, des de Districte es participa en les reunions en el marc del treball de reflexió sobre el model de les escoles bressol, que planteja la cessió d'ús dels equipaments escolars per usos dedicats a la cura o altres relacionats amb l'atenció i la promoció a la petita infància.

3. Accions realitzades en el marc de la present mesura de govern:

- **Presentació de la guia "Cuidem qui ens cuida, és de justícia!"**, document que vol acompanyar la ciutadania en el coneixement de la terminologia, la normativa aplicable, les responsabilitats i els passos a seguir per contractar de manera justa i digna persones de provisió de cures i suport a la llar. 4 de desembre a Casa Orlandai, 18 h.
- **Informació, visibilització i sensibilització: Servei itinerant d'orientació i suport per a dones treballadores del sector de la llar i les cures.** Disseny i implementació d'una sortida de difusió del Punt de Defensa Laboral en llocs d'afluència del col·lectiu de dones treballadores de la llar al Districte de Sarrià – Sant Gervasi per tal d'informar-les sobre els seus drets.
- Sessió informativa amb una **advocada laboralista** del Punt de defensa dels Drets Laborals per orientar i informar les treballadores de la llar dels seus **drets**. 14 desembre a Centre cívic de Sarrià 19 h.

SERVEI ITINERANT D'ORIENTACIÓ I SUPORT PER A DONES TREBALLADORES INTERNES DEL SECTOR DE LA LLAR I LES CURES

Projecte amb l'objectiu d'oferir informació, orientació i suport a les treballadores de la llar i les cures en règim d'internes i externes. Es tracta d'un servei d'informació, orientació i suport de tipus itinerant, instal·lat en la via pública en format de carretons, en espais de gran afluència

de persones del barri com poden ser places, mercats, etc. Es farà especial èmfasi en els espais que habitualment utilitzen les persones grans i/o dependents quan surten de casa, i les persones que en proveeixen la cura (parcs, places, jardins, accessos a transport públic, entrades de comerços...)

D'acord amb això i al territori, s'ha establert el següent calendari:

	Dimecres 28 Nov	Dijous 29 Nov	Dimecres 5 Des	Divendres 7 Des	Dilluns 10 Des	Dimarts 11 Des	Dimecres 12 Des	Dijous 13 Des	Divendres 14 Des
9 h a 10 h						Tres Torres			
10 h a 11 h									
11 h a 12 h	Turó park	Vallvi- drera		Pl. Molina					
12 h a 13 h	Turó park	Vallvi- drera	Pl. Kennedy*	Pl. Molina					
13 h a 14 h			Pl. Kennedy*						
14 h a 15 h									
15 h a 16 h								Putxet Farro	
16 h a 17 h					Pl. ** Bonanova		Sarrià	Putxet Farro	
17 h a 18 h					Pl. ** Bonanova		Sarria		
18 h a 19 h									
19 h a 20 h									Xerrada
20 h a 21 h									Xerrada

* de 12.30 h a 14.30 h. / *** de 16.30 h a 18.30 h.

En aquests punts es lliura informació de drets laborals (díptic) acompanyat de:

1. Document informatiu sobre la sessió informativa, que es farà el divendres 14 de desembre a les 19.00 h al Centre Cívic Sarrià.
2. Informació sobre els Punts de Defensa de Drets Laborals de la ciutat (Sants-Montjuïc Creu Coberta, 104 Ciutat Vella plaça Salvador Seguí i l'altre a Nou Barris Vilalba dels Arcs 39).
3. Informació del Punt d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD).
4. Informació del Servei d'Orientació i Acompanyament per a Persones Immigrades (SOAPI).

díptics informatius

carretó

Com a suport de difusió s'han fet cartells grans informatius per col·locar-se als TAM i al costat de les parades de FGC i Bus i dels mercats dels barris del Districte Sarrià - Sant Gervasi. També s'ha reforçat la comunicació a través dels canals digitals del Districte.

4. Objectius

- Promoure la **coresponsabilitat** dels diferents actors socials a l'hora de garantir el dret a una cura digna i de qualitat i a una contractació justa i legal.
- Informar i orientar les treballadores de la llar i les cures dels seus **drets**.
- Informar i orientar la part contractant dels seus **deures**.
- Reconèixer la **cura** com a part central de la vida socioeconòmica del Districte i de la ciutat.
- Aprofundir en el **coneixement** sobre les necessitats i demandes de les treballadores de la llar i les cures per tal de millorar l'actuació municipal al respecte.
- Valorar el treball de la llar i de les cures, **visibilitzar** les persones treballadores, **sensibilitzar** la societat en general i a cada sector implicat, per un millor reconeixement social i **dignificació** del treball de la llar.
- Enfortir la **xarxa** relacional, l'**apoderament** i la **formació** de les treballadores de la llar i les cures.
- Reduir les **desigualtats** socials i de gènere que actualment caracteritzen tant la provisió com la recepció de les cures.

5. Propostes

Les accions de la present mesura de govern s'orienten a fer efectiu part del marc programàtic descrit en el punt 2 i a donar continuïtat i complementar les diverses actuacions descrites ja posades en marxa, a fi d'assolir els objectius citats en el punt anterior. Per això es proposa:

Punts informatius i de suport per a dones treballadores del sector de la llar i les cures i les persones que les contracten

A partir del gener 2019

- Continuar oferint informació, orientació i suport a les treballadores de la llar i les cures, a través del servei itinerant descrit. Es proposa:

1. Nova sortida de difusió del Punt de Defensa Laboral en llocs d'aflluència del col·lectiu de dones treballadores de la llar al Districte de Sarrià – Sant Gervasi.
2. Dues noves sessions informatives sobre els drets de les treballadores de la llar i les cures: una amb contingut teòric i jurídic i l'altra amb contingut més pràctic, relacionada amb els impactes de la cura i el treball de la llar en la **salut** d'aquestes persones.

A partir del març 2019

- Nou **servei itinerant** per oferir informació, orientació i suport a la **part contractant** sobre les seves responsabilitats i passos a seguir per contractar d'una manera justa i digna una persona treballadora de provisió de cures i suport a la llar.
- Nova sessió informativa i de sensibilització dirigida a les persones contractants per aprofundir en el coneixement dels seus deures.
- Informar de la **posada en funcionament del nou centre** de referència per a la cura de les persones (prevista per al març del 2019); aquest centre serà un punt d'informació i orientació per a totes les persones i famílies cuidadores, professionals, entitats i organitzacions que intervenen en processos de cura, però també per a tota la ciutadania que requereixi d'informació i assessorament legal, social o psicològic. Aquest centre també servirà per donar a conèixer els continguts de la guia *Cuidem qui ens cuida* per una contractació justa.

Altres mesures

- Elaborar un inventari de les empreses de contractació de personal domèstic i de cures.
- Difondre els materials i informacions de cada servei itinerant a través dels canals digitals i físics del Districte.
- Estudiar la creació o l'enfortiment d'un **espai de suport i trobada** amb les dones treballadores de la llar i les cures, per tal de millorar la seva **xarxa** relacional i la seva **formació**, i promoure el seu **apoderament**.
- Des dels diversos àmbits del Districte i dels Serveis Socials, treballar per oferir l'opció a persones que creguin que es vulneren els seus drets laborals que se les **derivi** a qualsevol dels **Punts de Defensa de Drets Laborals**.

6. Annexos

Annex 1

Manifest del Consell Municipal d'Immigració per la dignificació del treball de la llar i les cures

L'any 2011, l'Organització Internacional del Treball (OIT) va aprovar el conveni 189 que tracta sobre el treball digne per a les persones treballadores de la llar, i que entrà en vigor l'any 2013. Per primera vegada, governs, persones ocupadores i treballadores van acordar unes condicions mínimes internacionals destinades a millorar la vida i els drets laborals de les persones treballadores de la llar, posant sobre la taula la necessitat d'igualar els seus drets als de la resta de persones treballadores. L'acord, signat a la 100a Conferència de l'OIT a Ginebra, va reconèixer el treball de la llar, "infravalorat, explotat i invisible" que realitzen principalment

“dones i nenes”. Moltes d’elles són migrades o migrants, es troben en situació desfavorida i “particularment exposades a la discriminació pel que fa a les condicions de contractació i de feina, així com a altres abusos dels drets humans”.

El conveni és un tractat internacional vinculant per als estats membres que el ratifiquin, cosa que no ha fet encara l’Estat espanyol. L’any 2011 es van fer algunes reformes a Espanya: es va reconèixer l’àmbit de treball de la llar com un àmbit plenament laboral. Malgrat això, el treball de la llar continua com un Sistema Especial dins el Règim General de la Seguretat Social, i encara es mantenen aspectes molt negatius: la possibilitat de posar fi a la relació laboral sense la justificació deguda, l’exclusió de la prevenció de riscos laborals, del Fons de Garantia Salarial i, molt especialment, l’exclusió de la prestació d’atur i d’altres cobertures, com la de maternitat.

En els darrers anys, diversos factors relacionats amb el paper de les dones, la crisi o la manca de recursos per la Llei de Dependència, han obligat les famílies a buscar alternatives que resolguin les seves necessitats de cures en poc temps i a baix cost. Aquests llocs de treball han estat ocupats majoritàriament per dones immigrades, moltes d’elles atrapades en situació d’irregularitat, i sovint amb treball en l’economia informal. Dones que no gaudeixen plenament dels seus drets humans i laborals. Dones a qui s’exigeix fer tasques de la llar, però també oferir cures i afecte a persones grans o infants, amb horari flexible i en condicions laborals molt precàries. Fan possible així, en bona part, l’escassa despesa pública en la prestació de serveis socials.

Si bé les persones treballadores de la llar i de la cura estan sostenint en aquests moments una part substancial dels pilars de la nostra societat del benestar, la invisibilitat i desregulació de la seva tasca, la seva vulnerabilitat i la manca de reconeixement, marquen la tònica en el discurs polític i social. A la nostra societat li costa d’entendre que es tracta d’una feina com qualsevol altra.

Les persones treballadores de la llar compten amb la capacitat d’organitzar-se, crear les seves pròpies xarxes de suport, i tirar endavant la lluita de resistència enfront d’una normativa del sector totalment insuficient per protegir els seus drets, malgrat els obstacles que troben, com ara els falsos estereotips sobre aquest col·lectiu dins d’un sistema social injust. No obstant això, també és cert que moltes d’elles desconeixen els seus drets laborals, tenen poc temps per informar-se i es troben soles o amb una escassa xarxa de suport.

Davant d’aquests fets, el Consell Municipal d’Immigració de Barcelona ha assumit la Dignificació i sensibilització en l’àmbit del treball de la llar i la cura de les persones com a tema prioritari de treball l’any 2017.

És per això que les entitats del Consell Municipal d’Immigració de Barcelona exigim:

1. La ratificació immediata, per part de l’Estat espanyol, del Conveni 189 de l’OIT, que obliga a l’equiparació dels drets laborals de les persones treballadores de la llar als de la resta de treballadors i treballadores del Règim General de la Seguretat Social.
2. L’eliminació del Sistema Especial dins la Seguretat Social per a les persones treballadores de la llar i la seva incorporació immediata al Règim General de la Seguretat Social, per així comptar amb igualtat de drets amb el conjunt de les persones treballadores.

3. L'equiparació del dret de cobertures a la Seguretat Social per a les persones treballadores del sector, en igualtat de condicions amb la resta de persones treballadores de Règim General. Cal fer especial menció del dret a les prestacions d'atur, inexistents per a aquest col·lectiu.

4. Que siguin operatives les cobertures per maternitat, en les mateixes condicions que en el Règim General.

5. El dret operatiu a percebre les prestacions per incapacitat laboral transitòria en igualtat de condicions que la resta de persones treballadores de Règim General.

6. La introducció de mesures correctores en les cotitzacions a la Seguretat Social per garantir el dret a una jubilació digna.

7. Que s'elimini la finalització del contracte per lliure desistiment —que equival a un acomiadament lliure— per part de la persona contractadora, i que es garanteixi la protecció dels drets fonamentals de les persones treballadores en aquest àmbit, especialment el dret a la tutela judicial efectiva (art. 24.2 de la Constitució Espanyola). D'aquesta manera, es protegeix l'exercici de reclamacions de dret per part del col·lectiu quan es produeix un acomiadament que pot ser declarat nul, és a dir, no vàlid.

8. Que es compleixi l'obligatorietat que tots els contractes siguin per escrit, per garantir els drets laborals de totes les persones treballadores de la llar i especialment per evitar la irregularitat sobrevinguda, adoptant mesures que facilitin l'acompanyament a les famílies i el control administratiu d'aquesta obligació.

9. Que des de la Inspecció de Treball, o des d'altres òrgans de l'administració, es faci un major control del compliment de la normativa, especialment per part de les agències de col·locació i de les entitats privades, com ara les parròquies o associacions, on es fan intermediacions per a treballs de la llar i les cures.

10. Que s'incentivi la contractació de persones treballadores de la llar i de cures, recuperant i millorant l'ajut a les famílies, i promovent polítiques de deducció fiscal, tal com s'havia fet fins juliol de 2017 (bonificació del 20% de la quota a la Seguretat Social).

11. Que s'adoptin mesures de prevenció, denúncia i sanció de la violència masclista en el treball de la llar, amb èmfasi en abusos sexuals, investigant i posant especial atenció en la incidència del tràfic i explotació laboral de persones.

12. Que es promogui la creació d'un servei especialitzat que ofereixi atenció integral a les persones treballadores de la llar, i que incorpori la possibilitat de denúncia de tot tipus d'abusos, per mitjà de recursos fàcils i disponibles (Telèfon vermell).

13. La flexibilització dels requisits i tràmits previstos en la Llei d'Estrangeria per a l'obtenció i renovació de les autoritzacions de residència i treball.

14. Que es compleixi la normativa pel que fa a la regulació del treball de les persones "internes", quant a horaris, salaris i altres drets, atenent que ofereixen "presència" i "pernocta", 24 hores al dia. I que es reconegui la seva funció en la provisió de cures i atenció a moltes persones dependents.

15. Que s'organitzin cursos de formació sobre riscos laborals, inclòs l'ús de productes químics, així com d'altra formació per a millorar la preparació per a la seva tasca i la qualificació per a la promoció professional, adaptant-los als horaris de treball del sector.

16. Que es realitzi un diagnòstic de la situació del sector i de les condicions laborals de les persones treballadores de la llar i les cures.

17. Que es realitzin gestions en relació a l'atenció primària de salut i urgències perquè es qualifiqui correctament l'origen comú o professional de les afeccions que pateixen les treballadores de la llar, la neteja i les cures.

18. Que es reconegui que la feina de la llar forma part de l'economia de les cures i es creïn departaments a la Generalitat i a l'Ajuntament sobre l'economia de les cures.

19. La incorporació de la perspectiva intercultural i de gènere en les polítiques de contractació, a fi d'eliminar rumors, discriminació, segregació i prejudicis per origen, ètnia, edat o gènere.

20. Que es promoguin accions adreçades a valorar el treball de la llar i de les cures, a visibilitzar la seva situació i a empoderar les persones treballadores, sensibilitzant a la societat en general i a cada sector implicat, per un millor reconeixement social i dignificació del treball de la llar, i per a l'aplicació efectiva de totes les propostes recollides en el document elaborat pel Consell (CMIB).

Barcelona, 22 d'octubre de 2017

Annex 2

Documentació de referència / Bibliografia

Pla per la Justícia de Gènere (2016-2020)

http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/arxius-documents/pla_per_la_justicia_de_genere.pdf

Estratègia contra la feminització pobresa i de la precarietat a Barcelona 2016-2024

<http://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2016/06/Estrat%C3%A8gia-contra-la-feminitzaci%C3%B3-de-la-pobresa-DEF.pdf>

Mesura de Govern per una Democratització de la Cura 2017-2020

<http://www.bcn.cat/novaciutadania/pdf/consell/Doc.GT.llar.15.pdf>

Propostes per a la dignificació i sensibilització en l'àmbit del treball de la llar i la cura de les persones (Consell Municipal d'Immigració de Barcelona, 2017)

<http://www.bcn.cat/novaciutadania/pdf/consell/Doc.GT.llar.25.pdf>

Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva

<http://www.bcn.cat/barcelonainclusiva/ca/>

Estratègia per l'Ocupació de Barcelona (2016-2020)

http://www.barcelonactiva.cat/barcelonactiva/images/cat/Estrategia-Ocupacio-Barcelona-Final-OK_tcm101-46509.pdf

Cuidem qui ens cuida, és de justícia! Guia de contractació i recomanacions per un treball just de provisió de les cures i de suport a la llar.

http://ajuntament.barcelona.cat/tempsicures/sites/default/files/guia_cuidem_qui_ens_cuida.pdf

Annex 3

Vídeo Treball de la llar i les cures, una feina per dignificar

<https://www.youtube.com/watch?v=IF5nxfwUc1I>